

Giftige ting for hunde

Chokolade er en af de store syndere. Og lige så lækkert det er for os, lige så farligt er det for hunde. Chokolade indeholder stoffet theobromine, som hunden kan dø af, hvis den spiser det i større mængder. Jo mørkere chokoladen er, desto farligere er den. 30 gram chokolade er nok til at slå en hund på 15 kilo ihjel. Theobromine får hundens hjerte til at slå meget hurtigere og kan føre til hjerteanfald. Stoffet kan også irritere mave-tarm-kanalen og give maveblødninger, der kan være så voldsomme, at hunden kan dø i løbet af nogle få dage.

Rosiner og vindruer kan give hunden alvorlige nyreproblemer, som kan føre til nyresvigt og dermed være dødelige. Hvilke stoffer der ødelægger nyrene, er ikke helt afdækket. Den giftige dosis er fra én til otte rosiner eller vindruer pr. kilo kropsvægt. Det er ikke alle hunde, der bliver syge. Nogle dyr kan spise rosiner og vindruer hele deres liv, uden at de på noget tidspunkt bliver syge. Andre hunde kan dø af kun ganske små mængder.

Nødder, især valnødder og macadamianødder, er giftige for hunde og kan føre til alt lige fra opkast til lammelser og død. Inden for 12 timer kan hunden udvikle forskellige symptomer som at miste balanceevnen, få feber og kaste op. Symptomerne kan forværres, hvis hunden har spist nødderne i chokolade.

Løg og løgplanter i alle afskygninger – også blomsterløg – indeholder nogle giftstoffer, der kan ødelægge dyrets røde blodlegemer og give pludselig blodmangel og vejrtrækningsproblemer.

Avocado indeholder stoffet persin, der antages at være meget giftigt for hunde og de fleste andre dyr. Persin findes både i frugtkødet, stenen og planten. Det giftige stof kan give akut celledød i hjertemuskulaturen og i mælkekirtlerne.

Æblekerner, kirsebærsten, blommekerner og abrikossten indeholder giftstoffet cyanid, der er ekstremt giftigt. Nogle få æblekerner gør måske ingen skade, men hvis hunden går i gang med at gnaske nedfaldsblommer eller kirsebær i sig, kan det blive en dødelig affære.

Sukkerstoffet xylitol, som blandt andet findes i slik, kan forårsage et pludseligt fald i hundens blodsukkerniveau. Hunden kan begynde at kaste op, ryste, blive sløv og i alvorlige tilfælde få kramper og blive bevidstløs.

Tomater og tomatplanter kan forgifte hunden. Symptomerne vil være savlen, besværet vejrtrækning, kolik, opkastning, diarre eller forstoppelse.

Alkohol påvirker dyr på samme måde som mennesker - bare kraftigere, fordi de fleste hunde er mindre end os. Selv små mængder øl eller alkohol kan få hunden til at kaste op.

Kaffe og te indeholder koffein, som påvirker hundens centralnervesystem og hjerte. Hunden vil blive rastløs, få hjerteproblemer, muskelsitren og kaste op. Der er også koffein i kaffegrums, cola og energidrikke som Red Bull.

Kartoffelplanten (*Solanum tuberosum*) er tæt beslægtet med planter fra natskyggefamilien. Umodne kartofler, rå grønne kartofler, kartoffelplantens grønne blade og kartoffelæblerne indeholder giftstofferne solanin og chaconin. Solanin er ætsende, kan give mavetarm-irritation, pludselig blodmangel og påvirker hundens nervesystem. Desværre er det ikke altid let at se om en rå kartoffel har et grønligt skær, og det er da svært at undgå risikoen for disse giftstoffer. Forgiftningen er dog oftest mild, og det er således ikke sikkert at hunden udviser tegn på forgiftning. Dette skyldes at stoffet solanin optages meget dårligt af hunden, ligesom det ofte omdannes til mindre giftige stoffer, der hurtigt udskilles fra kroppen. Symptomerne på kartoffelforgiftning viser sig som mavetarm-irritation med kvalme, opkast, nedsat appetit, bug smerter og blodig diarre. Nervesystemet påvirkes også. Hunden vil virke sløv og fraværende, den vil få kramper og vil begynde at savle. Til tider ses åndedrætsbesvær, lammelse af kroppens muskler samt bevidstløshed. Kogte kartofler udgør ingen sundhedsmæssig risiko for en sund og rask voksen hund.

Menneskemedicin og ibuprofen

Hunde er ikke mennesker og mennesker er ikke hunde, derfor må ejere aldrig give hunden menneskemedicin med mindre egen dyrlæge eller vagtdyrlægen har godkendt dette. Det sker ikke sjældent at en hund forgiftes med menneskemedicin - her er en af de hyppigste forgiftninger, forgiftning med smertestillende medicin der indeholder ibuprofen.

Ibuprofen-præparater er nogle af de mest brugte smertestillende præparater her i Danmark. Eksempler på smertestillende medicin der indeholder ibuprofen er produkterne: Apain, Brufen, Ibumetin, Ibuprofen, Ibureumin, Ibutop, Ipren og Peda.

Disse smertestillende piller ligger i mange danske hjem og anvendes bl.a. ved svage smerter, menstruations-smerter, gigtsygdomme, sene-skede-hinde-betændelse eller ved tennis-albue. Desværre tror mange ejere at hunden også kan have gavn af en sådan smertestillende pille og anvender dem derfor ukritisk hvis hunden halter eller har ledsmerter. Ibuprofen er dog giftigt for hunde og kan meget hurtigt slå hunden ihjel. I de fleste tilfælde når hunden dog kun vise tegn på forgiftning, hvorefter ejeren hurtigt dukker op hos dyrlægen. Ved milde forgiftninger ses kvalme, opkast, diarre, bug smerter og anoreksi. Ved moderat forgiftning ses blodig diarre, blodforgiftning og urinvejssygdom med nyresvigt. Ved stærk forgiftning vil hunden gå i shock, få kramper, gå i koma og dø.

Kølervæske

Kølervæske indeholder giftstoffer ethylen-glycol, som hunden nedbryder til en mængde giftige stoffer, der kan give akut, livstruende nyresvigt. Kølervæske har en sød smag og er derfor attraktivt for hunde. Normalt opbevares kølervæske sikkert i en plastikdunk, men kan ved uheldige tilfælde blive tilgængeligt for hunden.

Kølervæske er en fedtet væske og ejeren kan da ofte se at hundens poter er smurt ind i kølervæske. Ved mistanke om forgiftning skal ejeren straks kontakte dyrlægen. Jo senere, dyrlægen kontaktes, jo større er risikoen for, at hunden dør eller får varige nyreskader. Ved forgiftning ses slingren, kvalme, opkast, hurtig vejrtrækning og hjertebanken, øget drikkelyst med hyppig urinering, væskemangel, nedsat kropstemperatur og kramper. Efter 12 timer bestemmes hundens skæbne. Enkelte hunde er så alvorligt påvirket, at de får kramper og går i koma. Hvis hunden ikke dør, tager sygdomsforløbet ofte 3-4 uger. Hvis hunden overlever et nyresvigt, skal den fremover leve med kronisk dårlige nyrer.

Forskellige giftstoffer i hjemmet

Dette er en liste over mere eller mindre giftige stoffer i hjemmet. Hvis din hund viser tegn på forgiftning eller anden sygdom, bør du kontrollere om din hund kan have haft kontakt med én eller flere af nedenstående stoffer. Visse stoffer er så giftige at der skal meget små mængder gift til at slå hunden ihjel, andre stoffer er mindre giftige og kan da give milde forgiftningstegn. Kontakt din dyrlæge, hvis du har mistanke om forgiftning.

Afkalker - myresyre, eddikesyre, oxalsyre
Algegift
Alkohol
Anemone (plante) - protoanemonin og anemonin
Anilin og anilinfarvestoffer
Arsen
Avocado - prunasin
Bejdsmiddel - fenoler
Benzin og benzindampe
Blegemiddel - hyperchlorid
Blomstergødning - nitrater og nitriter
Blå-grøn alger - bl.a. nervergifte og levergifte
Broccoli (rå) - isothiocyant
Cannabis / marihuana / hash - delta-9-tetrahydrocannabinol (THC)
Chokolade - theobromin
Cola - koffein
Deodorant - p-dichlorbenzol
Desinfektionsmidler - fenoler og formaldehyd
Drivhusgasser - propan og butan
Dværgbærmispel (plante) - cyanogene glykosider / blåsyreglykosider
Erantis (plante) - glykosider
Fingerfilodendron (stueplante) - bl.a. oxalsyre og calciumoxalat
Fremkaldervæske og fixer - borsyre og p-methylphenol
Fuglegift
Fyrværkeri - tungmetaller og salte
Gebisrens - perborat
Glasuld
Guldregn (plante) - cystein og metylcystein
Ildslukker - chlorbrommethan
Insektgift
Insektspray- diethyltoluenamid
Julestjerne (stueplante) - euphorbin og euphorobon
Kartoffelplanten og rå kartofler - solanin og chaconin
Kaffe - koffein
Kakao - theobromin og koffein
Kastanje (plante) - aesculin
Kloakrens - NaOH, KOH
Koralkirsebær (stueplante)
Kristtorn (plante) - bl.a. ilicin, ilexanthin og ilicinsyre, cyanogene glykosider og digitalislignende gifte
Kødvarer med nitrit - nitrat kan omdannes til nitrit
Kølervæske - ethylenglykol (har en sød smag)
Lampeolie - benzindestillater
Liguster (plante) - syringin og syringopicrin
Liljekonval (plante) - digitalisglykosiderne convallatoxin, convallamarin, convallasid og saponin
Lim - acetone
Løg - N-Propyl-Disulfid og S-methyl-L-cystein sulfoxid (SMCO)

Macadamia nødder
Medicin - menneskemedicin fra husapoteket
Motorolie - benzindestillater
Mistelten (plante) - lectin, viskotoxiner, cholin og acetylcholin
Molluscicider (sneglegift)
Møbelplejemiddel
Møbelpolish - terpentin
Mølpulver - naphthalin
Mønter - kobber, zink, nikkel
Narkotika
Nitrat
Nitrit
NPK-gødning - nitrogen, fosfor og kalium
Opløsningsmiddel - terpentin
Pinselilje - narcissin og narcipoetin
Påskelilje - narcissin og narcipoetin
Primula (plante) - primin
Rengøringsmiddel - fenoler
Rottegift
Rustbeskytter - oxalsyre og NaF
Rå broccoli - isothiocyant
Rå grønne kartofler - solanin og chaconin
Rosiner - ukendt giftstof
Selen
Sigøjnerblad (stueplante) - bl.a. calciumoxalat og oxalsyre
Skoplejemiddel - fenoler
Solcreme - phenylbenzimidazol
Spray / pletfjerner - tetrachlorethylen
Sprays - dichlormethan og xylol
Stormhat (plante) - akonitin samt andre alkaloider
Stueazalea (stueplante) - grayanotoxiner
Svampegift
Te - koffein og theophyllin
Termometer - kviksølv
Terpentin
Thuja (plante) - terpenet thujon
Tobak - nikotin
Tulipaner (plante) - alkaloidet tulipin
Tungmetaller / metaller - aluminium, bly, cadmium, kobber, kviksølv, zink
Tændstikker - kaliumklorat
Tændvæske / brikker - metaldehyd
Tøsalt - NaCl₂ og CaCl₂
Ukrudtsmiddel
Vedbend / efeu (plante) - glykosidet hederagin
Vindruer - ukendt giftstof
Vintergæk (plante) - narcissin og narcipoetin

Symptomer på forgiftning

Symptomerne på forgiftning og deres varighed kan variere meget, afhængig af hvilken substans hunden har indtaget. Mange infektionssygdomme kan i øvrigt let forveksles med forgiftninger, idet symptomerne kan være meget voldsomme og minde om symptomerne på forgiftning.

Symptomerne på forgiftning kan inkludere:

- Opkast
- Diarre
- Sår i munden
- Blegthed
- Mindsket appetit
- Irritation
- Svaghed
- Manglende koordinationsevne
- Anfald
- Kollaps

OBS: Ovenstående symptomer er ikke specifikke for enkelte forgiftninger men af mere general karakter. Symptomerne kan desuden optræde i forbindelse med forskellige sygdomme og helbredsmæssige tilstande og må derfor ikke tolkes som endegyldige tegn på forgiftning.

Hvis din hund har et eller flere af ovenstående symptomer, bør du kontakte en dyrlæge.

Årsager til forgiftning

De 10 hyppigste årsager til forgiftning

1. Medicin: Medicin der er gavnligt eller måske endda livsvigtigt for mennesker, kan have den stik modsatte effekt hos hunde – og ofte er selv små doser ekstremt skadelige for hunde. Især smertestillende midler som f.eks. panodil, ibuprofen og aspirin forgifter mange hunde. Udover forgiftning med “menneske-medicin” hænder det også, at hunde forgiftes af deres egen “hundemedicin” (typisk ved overdosering)

1.

2. Rottegift: Selvom rottegift i dag administreres af fagfolk ansat af det offentlige, er det uundgåeligt at hunde indimellem støder på rottegiften og spiser den. Dette resulterer som oftest i forgiftning

3. Sneglegift: Sneglegift udlægges typisk i forbindelse med de notoriske dræbersnegles fremkommen og tilstedeværelse i sommerhalvåret og kan være til fare for hunde. I modsætning til rottegift administreres sneglegift også af private, hvilket bevirker, at hunde forholdsvis nemt kan komme i kontakt med giften. Herudover indeholder sneglegift ofte sødemidler, der gør dem attraktive for hunde

4. Insektgift: I sommerhalvåret anvender mange – især haveejere – insektgift for at holde deres planter fri for insekter. Insektgift kan forgifte hunde på to måder: 1) hvis hunden spiser insektgiften og 2) hvis hunden spiser en plante sprøjtet med insektgift

5. Kølervæske: Hovedingrediensen i kølervæske hedder *ethylenglykol* og er giftig for hunde. En af årsagerne til at hunde netop spiser kølervæske, er dens let sødlige lugt og smag. Hunden kommer typisk i kontakt med kølervæsken på to måder: 1) hvis man i forbindelse med påfyldning har spildt en smule kølervæske og 2) hvis kølervæsken er tilgængeligt for hunden (dvs. hvis det f.eks. står på gulvet i garagen)

6. Tungmetaller: Selvom det er en udbredt misforståelse, at alle tungmetaller er giftige (for mennesker såvel som dyr) er det nu alligevel tilfældet med nogle af dem som f.eks. kviksølv og bly. Udover tungmetaller kan letmetaller som f.eks. arsen også forgifte hunde

7. Alkohol: Hunde får i praksis alkoholforgiftning på to måder: 1) ved uheld i hjemmet hvor de f.eks. vælter og knuser en flaske øl, vin eller spiritus og 2) ved at spise gærede frugter, bær eller dej (gæringsprocessen danner alkohol). Symptomerne på alkoholforgiftning minder meget om når vi tegnene på alkoholindtag hos mennesker (slingrende gang, træthed og evt. opkast)

8. Giftige planter: Der findes mange almindelige haveplanter samt vilde planter, der er giftige for hunde. De mere velkendte blomster inkluderer: anomone, vintergæk, erantis, påskelilje, tulipan m.fl. Herudover er der en række grøntsager, der er giftige som f.eks.: kartoffel, broccoli, løg, vindruer m.fl.

9. Nydelsesmidler: Forbrugsvarer som vi mennesker nyder såsom kaffe, te, tobak, cola og chokolade, er alle giftige for hunde. Derfor er det meget vigtigt, at man ikke deler f.eks. din chokolade med sin hund.

10. Mider mod utøj: Selvom lovgivningen her i Danmark er forholdsvis restriktiv, sker det, at hundeejere anvender midler mod utøj forkert (typisk ved overdosering), hvilket resulterer i forgiftning af deres bedste ven.

Menneskemedicin og hunde

Bemærk: øverst på listen over forgiftninger hos hunde står menneskemedicin, især smertestillende.

Hunde og smerter:

Når hunden pludselig viser tegn på smerte, er der mange der stikker den noget fra medicin skabet.

Ibuprofen: (ipren, ibometin o.lign.) er en synder, fordi vi som mennesker typisk får denne anbefalet ved muskel og ledsmerter. Hunde tåler ikke ibuprofen, det giver typisk kvalme, diarre og opkast.

Paracetamol (panodil) kan give leverskader.

Acetylsalisylsyre (albyl, magnyl, codimagnyl) er de mindst skadelige.